

Att tänka fritt är stort, att tänka tillsammans är större

Den 8–11 augusti 2022 hölls vid Göteborgs universitet det 30:e Nordiska historikermötet. Som redaktör för *Historisk tidskrift* deltog jag i ett rundabordssamtal med mina nordiska kollegor från dansk respektive norsk *Historisk Tidsskrift*, *Historisk Tidsskrift för Finland* och dess motsvarighet på finska, *Historiallinen Aikakauskirja*, danska *Temp* och svenska *Scandia*. Vi presenterade våra respektive tidskrifter och dryftade sådant vi har gemensamt men sällan diskuterar sinsemellan. Hur hanterar vi krav på internationalisering och öppen tillgång (*Open Access*), till exempel? Att jämföra publiceringsstrategier var mycket givande. Visst brottas vi alla med att få ekonomin att gå ihop, men stämningen präglades av framtidsoptimism. I samtal med varandra och publiken blev tydligt dels hur stort värdet är av att publicera historievetenskap på Nordens alla språk, både för läsare och författare, dels vilken viktig funktion tidskrifterna fyller för historikerskråets gemenskap i våra respektive länder. Som många andra lämnade vi historikermötet med ambitioner om ett fortsatt samtal och samarbete som kommer att vara till gagn för oss alla.

Att få ta del av kollegors idéer, erfarenheter och tankar är en ynnest och ovärderligt för att inte fastna i egna, förgivettagna tankemönster. Det gäller även i det dagliga arbetet. Med föreliggande häfte har jag gått årsvarvet runt som redaktör och ansvarig utgivare för *Historisk tidskrift*. Något av det bästa med uppgiften är att få anledning att läsa stora mängder rykande aktuell forskning långt ifrån ens egen expertis. Att vara den som fattar beslut om huruvida *Historisk tidskrift* ska publicera en insänd uppsats eller ej är förstås en makt som kommer med stort ansvar och kräver mycket eftertanke. Därvid är lektörsgranskningarna en oundgänglig hjälp, inte bara för att redaktören får ta del av hur kollegor som ofta

har bättre kompetens i det specifika ämnet tänker om texterna i fråga, utan även för att lektörerna sinsemellan ibland är oense, eller gör en annan tolkning än redaktören. Mötet med olika uppfattningar tvingar till att tänka om och tänka vidare. Arbetet mot publicering av de uppsatser som slutligen antas innebär dessutom ofta flera redigeringsrundor, vilket ger tillfälle att arbeta konstruktivt tillsammans med texternas författare. I mötet med de forskare som skickat in texter och med dem som lektörsgranskat åt tidskriften under det gångna året har jag lärt mig mängder. Tack alla!

I samband med att jag tillträdde som redaktör kom det förra temanumret ut. Sedan dess har jag fått klart för mig att det finns olika åsikter om huruvida *Historisk tidskrift* alls bör ha häften med på förhand bestämda teman. Många uppskattar temanummer och finner dem användbara i undervisning eller för att få insyn i ett specifikt ämnesområde. Andra tycker att de är alltför styrande och går stick i stäv med målet som *Historisk tidskrift* har haft av hävd att återspegla hela den aktuella svenska historieforskningens bredd. Själv tycker jag att temanumren fyller en viktig funktion. Med tre av fyra häften vigda åt vadhelst svenskspråkiga historiker ägnar sig åt finner jag det försvarligt att en gång om året belysa ett specifikt ämne. Ibland handlar det om att fånga upp ett fält som av någon anledning är aktuellt. Ibland är det tvärtom frågan om att lyfta fram något som sällan står i rampljuset, men som är centralt för historikers arbete. Genom att låta flera forskare tänka till om samma sak uppstår i bästa fall insikter utöver de enskilda bidragen.

Årets tema är det för historiker kanske mest centrala man kan tänka sig: Empiri. Denna gång är det inte jag utan gästredaktörerna Robin Ekelund och Karin Hassan Jansson som med stort engagemang har arbetat med de texter ni har framför er. Trots eller kanske just för att empiri är en så självklar del av historikers arbete är det ett begrepp som det varit en rejäl utmaning att samla författare kring, och gästredaktörerna ska ha en eloge för sin insats. För egen del läste jag deras inledning till detta temanummer med den tilltagande iver som ibland infinder sig när något som någon säger eller skriver förskjuter blicken, öppnar upp nya perspektiv och för det egna tankearbetet framåt. Jag önskar god läsning och hoppas att årets temanummer leder till eftertanke även hos andra läsare.